

Cesta okolo sveta_ etapová hra

Ľudské, detské práva, všímavosť a ľudskoprávny rozmer by mali byť vo výbave každého z nás. Na to, aby sa stali našou každodennou súčasťou, súčasťou detí, rodičov, lídrov, pedagógov je potrebné získavať informácie, zručnosti a osvojovať si určité postoje. Najlepšou cestou, ako si tieto vedomosti, zručnosti a postoje pribaliť už v detstve do svojho kufra je hra a vytváranie zážitkov.

Cieľom je viesť deti a mladých ľudí k tolerancii, rešpektu voči iným ľuďom, vybaviť ich schopnosťami a zručnosťami, ako sú kritické myslenie, aktívna angažovanosť a spolupráca tak, aby ľudské práva neboli pre nich len brožúrka s deklaráciou, ale aby videli ľudské a detské práva v bežných situáciách doma, v škole, v meste, obci a v krajine, kde žijú. Dôležitou súčasťou je zároveň ukázať dôležitým dospelým, že je možné vytvoriť priestor, kde deti a mladí ľudia môžu byť partneri, môžu sa vyjadrovať k veciam, ktoré sa ich týkajú a môžu byť zapojení do spoločného dialógu a to práve cez hru, zážitky, vlastné aktivity a projekty.

Baľte kufre a vydajte sa s nami na dobrodružnú cestu! V súčasnosti máme veľa príležitosti cestovať, spoznávať našu krajinu, iné krajiny, mestá... Na zorientovanie a spoznávanie používame mapy, aplikácie, navigácie, knihy či internet. To všetko sa nám bude hodiť aj na našej ceste. Na začiatok sa pozrite vpravo aj vľavo a vydajte sa s nami po stopách ľudských a detských práv. Do kufra nesmieme zabudnúť zbaliť Deklaráciu ľudských práv a Dohovor o právach dieťaťa. Cesta bude plná úloh, stretnutí, návratov do neďalekej minulosti a tiež nových informácií a zážitkov.

Na slovíčko

o ľudských právach

Ľudské práva prešli dlhú cestu, až kým patrili všetkým ľuďom bez ohľadu na to, či sú bohatí alebo chudobní, na spoločenské postavenie, vierovyznanie, príslušnosť. Základ sa začal formovať už v 13.storočí. Postupne pribúdali dokumenty, ktoré hovorili o právach niektorých ľudí, ale silneli aj porušovania ľudských práv.

V roku 1948 uzrela svetlo sveta Deklarácia ľudských práv, kde boli prvýkrát vyhlásené práva všetkých ľudí. Všeobecná deklarácia ľudských práv existuje vo vyše 500 jazykoch a tiež aj v slovenčine a patrí medzi najprekladanejšie dokumenty na svete. Deklarácia sa skladá z 30 článkov, ktoré hovoria o ekonomických, sociálnych, kultúrnych, politických a občianskych právach. V roku 2019 oslávi Deklarácia už svoje 71. narodeniny.

"Musíme obhajovať svoje práva aj práva ostatných ľudí. Musíme denne konať vo veci obhajoby ľudských práv, ktoré nás chránia, a podporovať skutočnosť, že všetci ľudia patria do ľudskej rodiny," uviedla OSN.

Všetci ľudia sú rovnocennými, úplnými a doživotnými držiteľmi ľudských práv.

- Ľudské práva sú univerzálne a všeobecne platné. Sú rovnaké pre všetkých ľudí na celom svete. Ľudské práva vám prináležia preto, že ste človekom, a nie preto, že ste

občiankou alebo občanom ktorejkoľvek krajiny. To znamená, že rovnako ako dospelí, aj deti majú ľudské práva.

- Ľudské práva sú neodňateľné. O tieto práva nemôžete prísť, rovnako ako nemôžete prestať byť ľudskou bytosťou.
- Ľudské práva sú nedeliteľné. Nikto nemôže odobrať právo len preto, že by bolo „menej dôležité“ alebo „nie celkom nevyhnutné“.
- Ľudské práva sú vzájomne podmienené a spolu vytvárajú vzájomne sa dopĺňajúci systém. Vašu možnosť zúčastňovať sa miestnych rozhodovacích procesoch, napríklad priamo ovplyvňuje právo vyjadriť svoj vlastný názor, združovacie právo, právo na vzdelanie a dokonca právo na základné životné potreby.
- Ľudské práva sú odrazom základných ľudských potrieb a stanovujú nevyhnutné požiadavky na dôstojný život ľudí. Porušovať ľudské práva nejakého človeka znamená správať sa k nemu alebo k nej tak, akoby ani nebol, či nebola ľudskou bytosťou. Obhajovať ľudské práva znamená vyžadovať rešpektovanie dôstojnosti všetkých ľudí.
- Dožadovaním sa týchto ľudských práv zároveň všetci prijímame zodpovednosť za rešpektovanie práv iných ľudí, ako aj za ochranu osôb, ktorých práva sú porušované, alebo ktorým sú ich práva upierané. Splnením týchto požiadaviek preberáme spoločnú zodpovednosť za všetky ľudské bytosti na celom svete.(zdroj: Kompasito,2012)

o Dohovore o právach dieťaťa

Dohovor o právach dieťaťa obsahuje 54 článkov a hovorí o tom ako sa správať k deťom, aké sú ich práva. Deti a mladí ľudia by mali poznať svoje práva a pamätať na to, že sú to práva aj iných detí, a tiež ich je potrebné dodržiavať voči ostatným.

Dohovor o právach dieťaťa je založený na štyroch všeobecných princípoch:

1. Nediskriminácia (Článok 2): Všetkým deťom sa bez výnimky priznávajú všetky práva. Štát je povinný zabezpečiť ochranu dieťaťa pred akoukoľvek formou diskriminácie.
2. Najlepší záujem dieťaťa (Článok 3): Pri všetkých krokoch a opatreniach, ktoré sa týkajú ktoréhokoľvek dieťaťa, je rozhodujúcim činiteľom jeho najlepší záujem. Najlepší záujem dieťaťa je za každých okolností nadradený záujmom zainteresovaných dospelých osôb, (napr. rodičov, učiteliek a učiteľov, poručníkov a poručníkov). Naďalej však ostáva zložitou a otvorenou otázkou to, akým spôsobom rozhodnúť o najlepšíš záujmoch dieťaťa.
3. Právo na život, prežitie a rozvoj (Článok 6): Dieťa má prirodzené právo na život a štát sa zaväzuje zabezpečiť zachovanie života a rozvoj dieťaťa. Z tohto dôvodu nemôže dieťa podliehať trestu smrti ani ukončeniu života.
4. Rešpektovanie názorov dieťaťa (Článok 12): Dieťa má právo vyjadriť názor v akejkoľvek záležitosti, ktorá sa ho dotýka, a tento názor sa má brať do úvahy.

PROPOZÍCIE:

1. Vyhlasovateľ:

Slovenská rada Fénixu

2. Východisko, cieľ, zameranie

- Cieľom etapovej hry je vytvoriť priestor pre zvyšovanie povedomia o ľudských a detských právach, viesť deti k uvedomeniu si hodnôt, ľudských a detských práv v každodennom živote.
- Prostredníctvom zážitkov viesť detí, mladých ľudí k rešpektu, tolerancii, dodržiavaniu ľudských práv a dôstojnosti.
- Rozšíriť ponuku aktivít pre členov DO FÉNIX so zameraním na ľudské a detské práva, kritické myslenie, spoluprácu a aktívnu angažovanosť.
- Upriamiť pozornosť na vzťah medzi ľudskými právami a miestami v každodennom živote detí/mladých ľudí a podnecovať deti k všímavosti.

Čiastkové ciele:

- Podporovať sebarealizáciu, rozvoj vlastných nápadov.
- Motivovať deti a mladých ľudí k záujmu o svoje okolie.
- Vytvoriť priestor pre aktívne trávenie voľného času.

3. Určenie:

Etapová hra je určená pre deti, mladých ľudí vo veku 5 - 18 rokov, ktorí majú chuť aktívne tráviť voľný čas a zaujímajú sa o tému detských/ľudských práv.

Do hry sa môžu prihlásiť **základné organizácie** z DO FÉNIX. Skupinu detí zo ZO musí tvoriť min. 5 detí a max. je odporúčané do 20 detí/mladých ľudí. Skupinu by mali tvoriť deti, ktoré sa zaujímajú o tému a budú v skupine aktívne a jeden vedúci nad 18 rokov.

Vekové kategórie:

- 5 - 7 rokov
- 8 - 12 rokov
- 13 - 18 rokov

4. Obdobie trvania hry:

od 5. 3. 2018 do 29. 6. 2018

5. Podmienky a priebeh hry:

Do hry sa môžu prihlasovať Základné organizácie + 1 vedúci

Do etapovej hry nie je potrebné zasielať prihlášku. Do hry sa prihlásite tak, že skupina (ZO) pošle prvú splnenú úlohu podľa zadania, v termíne podľa harmonogramu.

Každý mesiac od marca do júna bude na webovej stránke www.do-fenix.sk zverejnená úloha v rámci etapovej hry a aj termíny dokiaľ je potrebné poslať výstupy.

Náročnosť hier a aktivít **prispôsobte** vekovej kategórii, ktorá úlohu plní. Každá veková kategória bude zvlášť hodnotená. Úlohy, ktoré budú určené, len vybranej vekovej kategórii budú označené. (ak skupina z 1. vekovej kategórie má záujem plniť úlohy, ktoré sú určené pre 2. a 3. vekovú kategóriu, tak si ich môže prispôbiť.) Ak potrebujete konzultáciu k adaptácii aktivít, neváhajte nás kontaktovať na projekty@do-fenix.sk.

Výstupy, komentáre k úlohám:

ZO (vedúci) musia počas plnenia zadaní zhotoviť fotografie detí pri aktivitách, resp. výsledkov činnosti. K fotografii pridáte krátku správu o tom, ako skupina plnila úlohu, o priebehu aktivity. Víťaná je aj spätná väzba a krátke videá. Fotografie je kvôli kvalite potrebné zasielať samostatne a nie ako súčasť iného dokumentu (napr. Word). Následne 3-5 fotiek s opisom činnosti odošlú na sutaze@do-fenix.sk, najneskôr do 5. dňa nasledujúceho mesiaca.

Záverečné výstupy sa budú zasielať na sutaze@do-fenix.sk najneskôr do **10. júna 2019**

Hodnotenie bude prebiehať v dvoch kolách (viď bod Hodnotenie a odmeňovanie).

Publicita hry

Svoje aktivity **nezabudnite propagovať aj mimo kolektívu** v škole na nástenkách, sociálnych sieťach, webovej stránke, v lokálnych novinách. V prípade, že budete mať záujem o zverejnenie aktivít, budete chcieť propagovať aktivity, dajte nám vedieť, budeme vám nápomocní. – sutaze@do-fenix.sk

Február 2019

- schválenie etapovej hry SRF,
- oboznámenie predsedov ZO s hrou, jej úlohami a poslaním,
- príprava a zverejnenie propozícií hry,

Marec - Jún 2019

- vyhlásenie hry na ZO,
- spustenie hry,
- plnenie úloh,
- posielanie výstupov,

Jún 2019

- posielanie výstupov,
- zasadnutie komisie,
- vyhlásenie a odmenenie víťazov,
- zhodnotenie etapovej hry,

Etapa	Téma	Realizácia	Odhadovaný čas	Úlohy
Marec	Ľudské práva v našom okolí a v bežnom živote	1. aktivita	10 hodín	Vytvorenie mapy Hra plavba na nový svetadiel Športová aktivita

Poslanie výstupov do 5. apríla 2019:

Kvalitnú fotografiu mapy ľudských práv a krátky komentár k mape - čo všetko deti/mladí ľudia vo svojom okolí objavili, ako sa im tvorila mapa

Apríl	Návšteva krajiny ZÁZRAČNO	2. aktivita	10 hodín	Správa do sveta Hra Telefón Kalendár detských/ ľudských práv
-------	---------------------------	-------------	----------	--

Poslanie výstupov do 5.mája 2019:

Kvalitná fotografia „Správa do sveta“ + 2 foto z plnenia úloh s krátkym popisom ako sa im plnili úlohy, čo sa naučili.

Fotografiu z hry telefón s krátkym popisom

Fotografiu maľovanie/ kalendára ľudských práv

Máj	Návšteva Detektíva FÉLIXA	3. aktivita	10 hodín	Prípad a úlohy detektíva FÉLIXA Hra Zajačie práva/ Poplach
Jún	Náš voľný čas je naše právo	4.aktivita Zasielanie výstupov z hry Vyhodnotenie a vyhlásenie víťazov	10 hodín	Vlastná hra

Záverečné výstupy poslať najneskôr do 10. júna 2019:

Výstup za máj: foto z aktivít z hry a kampane + krátky popis, odpovede na otázky detektíva FÉLIXA, dokončenie príbehu.

Výstup za jún: hra, ktorú ste si vybrali a zahrali - pošlite nám popis hry, čo je to za hra, postup (pravidlá hry) pre koho je určená vo worde.

Článok vo worde o celom priebehu etapovej hry, čo sa deti, mladí ľudia naučili, získali, čo všetko sa vám podarilo zrealizovať. + max 4 - 5 fotografií (kvalitných, poslaných zvlášť – nie vložené do článku).

Prihlásenie:

Do etapovej hry sa prihlásite automaticky, po zaslaní prvej úlohy.

7. Hodnotenie:

Plnenie úloh bude ukončené najneskôr **7. júna 2019**. Po tomto termíne zapojené ZO pošlú svoje výstupy z plnenia úloh na adresu sutaze@do-fenix.sk. Výstupy bude možné posilať najneskôr do **10. júna 2019**

Tento termín je záväzný a posielanie výstupov včas bude hodnotené. Skupina, ktorá nepošle, alebo pošle výstupy po termíne budú vylúčené z hodnotenia.

Priebeh hodnotenia:

Hodnotenie bude prebiehať v dvoch kolách - verejné hlasovanie na Celoslovenskom stretnutí FÉNIXÁKOV v Kľačane a hodnotenie komisie. Výstupy budú spracované pre verejné hlasovanie a tiež zaslané komisii na hodnotenie. Po skompletizovaní hodnotení budú vyhlásení víťazi.

Výstupy z hry bude hodnotiť 3 - 5 členná komisia.

Udelené bude 1. miesto v každej vekovej kategórii.

Každá zapojená ZO, ktorá splní všetky úlohy a bude zaradená do hodnotenia získa podľa hodnotenia balík reklamných predmetov.

Výsledky budú zverejnené na webovej stránke www.do-fenix.sk

Kritéria hodnotenia (body od 0 - 5 bodov v každom kritériu)

Splnenie zadania a kvalitné zrealizovanie aktivít.

Kvalita výstupov - kreatívne, zaujímavé spracovanie úloh/aktivít, čo sa deti, mladí ľudia aktivitami naučili, spracované články.

Zapojenie širšej verejnosti do aktivít (zapojenie všetkých generácií aj z radov fénixákov, rodičov, ďalšie deti, mladých ľudí).

Zasielanie výstupov včas - na **sutaze@do-fenix.sk**

Propagácia aktivít – napr. články, propagácia na webe, sociálnych sieťach, nástenkách, lokálnych novinách.

8. Odmena

Vyhlásené bude 1. miesto z každej vekovej kategórie.

1. miesto pre vekovú kategóriu 5 - 7 rokov vecné ceny pre ZO.

1. miesto pre vekovú kategóriu 8 - 12 rokov tematický výlet/aktivita pre víťaznú ZO (ZK)

1. miesto pre vekovú kategóriu 13 - 18 rokov tematicky výlet/aktivita pre víťaznú ZO (ZK)

V prípade, že sa do hry zapojí len jedna ZO (v rámci jednej vekovej kategórie). Táto skupina nebude hodnotená a bude za svoju aktivitu odmenená darčekom balíčkom.